

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. +370 626 22 252, el. p. info@am.lt, https://am.lrv.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2025- -

Nr.

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Aplinkos ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3933 ir Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 9, 25, 45 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3939“ projektą (toliau – Projektas).

1. Projektu sprendžiama problema ir Projektą rengti paskatinusios priežastys

Pažymėtina, kad Aplinkos ministerija 2024 m. parengė Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3933 (toliau – Miškų įstatymo projektas), kurio 1 straipsniu Miškų įstatymas dėstomas nauja redakcija (toliau – Miškų įstatymo nauja redakcija), ir su juo susijusių įstatymų projektus. Vyriausybė jiems pritarė ir 2024 m. birželio 12 d. nutarimu Nr. 467 „Dėl Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 pakeitimo įstatymo ir su juo susijusių įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ pateikė juos Lietuvos Respublikos Seimui. 2024 m. birželio 27 d. Seimo posėdyje Miškų įstatymo projektas ir su juo susijusių įstatymų projektai pateikti Seimui, Seimas nutarė pradėti šių projektų svarstymo procedūrą. Seimo Aplinkos apsaugos komitetas 2024 m. rugpjūčio – spalio mėn. organizavo diskusijas dėl skirtingo požiūrio į Lietuvos miškų ateitį suderinimo, Miškų įstatymo projektu keičiamo miškų grupių perskirstymo. Atsižvelgiant į tai, kad nerasta visas suinteresuotos pusės tenkinančių kompromisų, 2024 m. spalį Seime priimtas sprendimas Miškų įstatymo projekto svarstymą perduoti naujos kadencijos Seimui, šis paprašė Vyriausybę pateikti išvadą dėl Miškų įstatymo projekto ir Žemės įstatymo Nr. I-446 9, 25, 45 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3939 (toliau – Žemės įstatymo projektas).

Projektas parengtas vykdant Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio 2024 m. gruodžio 11 d. rezoliucija Nr. S-3750 „Dėl Vyriausybės išvados dėl Miškų įstatymo Nr. I-671 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3933 ir Žemės įstatymo Nr. I-446 9, 25, 45 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3939“, ir atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2024 m. gruodžio 11 d. sprendimo Nr. SV-S-17 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 7 ir 8 punktus. Projektas parengtas siekiant įgyvendinti Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, (toliau – Vyriausybės programa), taip pat Nacionalinio susitarimo dėl miškų nuostatas, užtikrinti labiau subalansuotas miškų funkcijas ir galimybę geriau derinti ekologines, socialines ir ekonomines reikmes miškui, atliepti klimato kaitos iššūkius ir kintančius visuomenės poreikius. Atsižvelgiant į tai, Projektu siūloma atsisakyti Seimui pateiktu Miškų įstatymo projektu siūlomoms miškų grupių

pertvarkos ir persvarstyti dabartinį miškų grupių paskirstymą, siekiant padidinti rekreacinio, apsauginio ir ekologinio prioriteto miškų dalį, pakeisti ūkininkavimo režimus miškų grupėse, nustatant griežtesnius veiklos apribojimus miškuose, taip pat pagreitinti ir supaprastinti miškų priskyrimo miškų grupėms procedūras.

2. Projektu siūlomo teisinio reguliavimo esmė – problemos sprendimas

Projektu siūloma pritarti Miškų įstatymo projekto ir Žemės įstatymo projekto tikslams ir pateikti pastabas ir pasiūlymus dėl šiuose įstatymų projektuose siūlomo teisinio reguliavimo priemonių tobulinimo. Atsižvelgiant į Vyriausybės programos nuostatas ir derinimo Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS) metu gautas pastabas. Be to, Projektu atkreipiamas dėmesys, kad, atsižvelgiant į Projekte išdėstytus pasiūlymus, turėtų būti keičiamos ir atitinkamos Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo ir Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatos. Todėl Projektu siūlomi ir šių įstatymų pakeitimai.

3. Pasiūlymų įgyvendinimo mechanizmas, kaštai ir nauda

Projektu siūlomi Miškų įstatymo projekto pakeitimai:

- Įgyvendinant Vyriausybės programos 627 punktą, siekiama formuoti ir vykdyti atsakingą, miškininkystės mokslu paremtą miškų politiką, grindžiamą Ministrų konferencijoje dėl Europos miškų apsaugos patvirtintais darnaus miškų tvarkymo principais ir jais paremtu daugiatiksliu, gamtai artimu miškininkavimo modeliu ir tvarios miškotvarkos modeliais pagrįstais daugiamečiais miškų tyrimais, formuojant daugiafunkčius miškus tolygiai ir saikingai naudojant miško išteklius. Pažymėtina, kad ketvirtojoje Ministrų konferencijoje dėl Europos miškų apsaugos, vykusioje 2003 m. balandžio 28–30 d. Vienoje, priimtoje Vienos rezoliucijoje 4 (https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/11/MC_vienna_resolution_v4.pdf) pripažinta saugomų ir apsauginių miškų klasifikacinė sistema, kurioje apsauginiai miškai išskiriami į atskirą klasę kaip turintys didelę svarbą atliekant dirvožemio, oro, vandens, infrastruktūros, žmogaus gyvenamosios aplinkos apsaugos funkcijas ir taip formuojant tvarius, produktyvius miškus, didinantys miškų atsparumą. Atsižvelgiant į tai, siekiant padidinti rekreacinio, apsauginio ir ekologinio prioriteto miškų dalį, atliepiant Nacionalinio susitarimo dėl miškų nuostatas, kuriomis sutarta peržiūrėti miškų grupių nustatymo mechanizmus ir tvarką, aiškiau nustatant tikslus, taikytinas priemones ir apribojimus, Projektu siūloma persvarstyti dabartinį miškų grupių paskirstymą, atsisakyti pertvarkyti esamas miškų grupes į naujas ir išlaikyti esamą atskirą apsauginių miškų grupę.

Miškų įstatymo projektu siekiamus tikslus galima pasiekti patikslinus Miškų įstatymo projekto nuostatas ir atitinkamai Miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugsėjo 26 d. nutarimu Nr. 1171 „Dėl Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašo ir Miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvų patvirtinimo“.

Projektu siūlomais pokyčiais numatoma sudaryti galimybę draustinių miškų dalis, privačias saugomas vietas priskirti I miškų grupei – taip ateityje didėtų I miškų grupės miškų plotai, nuo miesto teritorijos ribos iki 1 km atstumu esančius III ir IV grupių miškus, kultūrinių draustinių, kultūrinių rezervatų miškus ar jų dalis priskirti IIB miškų grupei, o III ir IV miškų grupių miškus, esančius Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“ ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. D1-210 „Dėl Vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos Komisijai, patvirtinimo“ patvirtintose Europos Bendrijos svarbos buveinėse, geologinių, geomorfologinių, hidrografinių draustinių miškus, esančius III miškų grupėje, – IIA miškų grupei. Taip pat siūloma nustatyti, kad nacionalinių parkų ir draustinių miškų dalių nebelieka IV miškų grupėje. Konkretūs skaičiai priklausys nuo Vyriausybės

patvirtintų normatyvų ir jų taikymo rengiant miškų priskyrimo miškų grupėms planus, tačiau, preliminariais skaičiavimais, patvirtinus įgyvendinamuosius teisės aktus ir įsigaliojus įstatymui, I grupės miškų būtų apie 2,6 proc., II grupės miškų – 18,1 proc., III grupės miškų – 8,5 proc., IV grupės miškų – 70,8 proc.

- Siekiant tinkamai pasiruošti įstatymo įgyvendinimui, siūloma numatyti vėlesnį Miškų įstatymo projekto įsigaliojimo terminą – 2027 m. sausio 1 d. (įgyvendinamuosius teisės aktus numatoma parengti iki 2026 m. rugsėjo 30 d.). Taip pat siūloma atsisakyti Miškų įstatymo projekte siūlytų vėlesnių miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos ir leidimų kirsti mišką išdavimo tvarkos pakeitimų įsigaliojimo terminų. Šios tvarkos turėtų būti parengtos ir įsigaliojusi iki Miškų įstatymo projekto įsigaliojimo dienos. Atitinkamai siūloma paankstinti ir miškų priskyrimo miškų grupėms planų rengimo ir jų tvirtinimo laikotarpius. Projektu siūloma nustatyti, kad iki įstatymo įsigaliojimo išduoti leidimai kirsti mišką, suderinti pranešimai apie ketinimą kirsti mišką ir iki įstatymo įsigaliojimo patvirtinti miškotvarkos projektai galioja ne ilgiau kaip iki 2026 m. gruodžio 31 d.

- Įgyvendinant Vyriausybės programos 618, 641, 644, 688, 689 punktų nuostatas, kuriomis siekiama stiprinti biologinės įvairovės apsaugą saugomose teritorijose, išsaugoti vertingiausias ir nykstančias miško ekosistemas, Projektu siūloma patikslinti Miškų įstatymo naujos redakcijos 8 straipsnio 3 dalyje pateiktą I miškų grupės apibūdinimą numatant, kad draustinių miškų dalis gali būti siūloma priskirti ir I miškų grupei, ir Miškų įstatymo naujos redakcijos 8 straipsnio 4 dalies 1 punkte pateiktą IIA miškų grupės apibūdinimą, numatant kad ši miškų grupė apima ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų dalis, svarbias jose nustatytoms Europos Bendrijos svarbos natūralioms buveinėms ir rūšių buveinėms išsaugoti ar atkurti, taip pat geologinių, geomorfologinių, hidrografinių draustinių miškus.

- Įgyvendinant Vyriausybės programos 630 ir 632 punktų nuostatas, kuriomis siekiama apriboti plynuosius kirtimus saugomose teritorijose ir priemiestiniuose bei miesto teritorijoje esančiuose miškuose, siūloma į rekreaciniams miškams priskiriamų miškų sąrašą įtraukti ir nuo miesto teritorijos ribos 1 km atstumu esančius miškus (priemiesčių miškus), šiems miškams taikant griežtesnį ūkininkavimo režimą. Taip pat siūloma nacionalinių parkų ir draustinių miškų dalis priskirti II ir III miškų grupėms, kur plynieji pagrindiniai miško kirtimai visiškai draudžiami arba griežtai ribojamas jų plotas.

- Kultūrinių draustinių, kultūrinių rezervatų miškai ar jų dalys pagal savo funkcinę paskirtį atitinka IIB miškų grupei priskirtų miškų funkcinę paskirtį, todėl atitinkamai siūloma juos priskirti šiai miškų grupei.

- Įgyvendinant Vyriausybės programos 629 ir 632 punktų nuostatas, kuriomis siekiama nustatyti sąžiningą ir tinkamą kompensavimo privačių miškų savininkams mechanizmą, Projektu papildomai siūloma privačių saugomų vietovių miškuose nustatyti miškų grupę, kurioje aplinkos apsaugos reikalavimai geriausiai atitiktų sudarytos apsaugos sutarties dėl privačios saugomos vietovės nuostatas. Privačios saugomos vietovės miškai galės būti priskiriami I–IV miškų grupėms pagal privačios saugomos vietovės savininko pasiūlymus, pagrįstus apsaugos sutarties dėl privačios saugomos vietovės, sudarytos Saugomų teritorijų įstatymo nustatyta tvarka, nuostatomis.

- Valstybinio audito 2022 m. gegužės 31 d. ataskaitoje Nr. VAE-3 „Lietuvos miškų išteklių apsauga“ pateikta tokia rekomendacija: „Siekiant nustatyti pagrindinius ūkinius reikalavimus ir apsaugoti miškus, užtikrinti, kad visų miškų plotams ne vėliau kaip per 3 metus nuo įtraukimo į Miškų kadastrą būtų nustatyta miškų grupė“. Įgyvendinant šią rekomendaciją ir siekiant pagreitinti ir supaprastinti miškų priskyrimo miškų grupėms procedūras, Projekto 1.7 ir 1.8 papunkčiais siūloma paankstinti nuostatų, susijusių su miškų priskyrimu miškų grupėms, įsigaliojimą. Valstybinė miškų tarnyba turi pakankamai kompetentingų specialistų numatytiems darbams atlikti efektyviausiu

būdu, mažinant šiuo metu miško grupių planavime esančius perteklinius procesus, administracinę naštą. Todėl siūloma nustatyti, kad Vyriausybės įgaliota institucija (Valstybinė miškų tarnyba) rengia ir tvirtina miškų priskyrimo miškų grupėms planus.

- Projekto 1.7 papunkčiu siūloma atsisakyti pasiūlymo miškus miškų grupėms priskirti pagal Miškų registro informacinėje sistemoje įregistruotų miško žemės taksacinių sklypų ribas, nes miško žemės taksacinių sklypų ribos kinta, todėl naujai suformuotus miško žemės taksacinius sklypus tektų priskirti miškų grupėms, o tai netikslinga. Tikslingiau būtų formuoti atskirą miško grupių geografinių duomenų sluoksnį, atsieta nuo miško žemės taksacinių sklypų ribų. Taikant šią koncepciją, konkrečiame miško žemės taksaciniame sklype galėtų būti taikomi keli ūkininkavimo režimai.

- Projekto 1.7 papunkčiu siūloma nustatyti, kad, keičiant ir pasikeitus miškų grupei, privataus miško savininkas turi būti informuojamas individualiai apie visus pasikeitimus aplinkos ministro nustatyta tvarka, o ne tik apie atsiradusius papildomus veiklos apribojimus.

- Projekto 1.10 papunkčiu siūloma patikslinti termino „specialusis miško kirtimas“ apibrėžtį numatant galimybę specialiaisiais miško kirtimais prižiūrėti miško žemėje esančius miško kelius ir apsaugos zonas.

- Vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 5, 6 ir 7 punktuose apibrėžtais teisėkūros efektyvumo, aiškumo ir sistemiškumo principais, Projekto 1.11 papunkčiu siūloma visus miško kirtimų draudimus ir naujas Projekte minėtų miško kirtimų sąvokas nustatyti Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, kuris nustato specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (įskaitant veiklos apribojimus, draudimus) tiek saugomose teritorijose, tiek miško žemėje.

- Siekiant išvengti rizikų dėl procedūrinių klaidų, nepakankamo kiekvienos situacijos įvertinimo ir sprendimų, priimamų neįvertinus visų reikšmingų aplinkybių, siekiant užtikrinti tiek procedūrų teisėtumą, tiek miško ekosistemų apsaugą, kai miško kirtimus numatoma vykdyti saugomoje teritorijoje ir (ar) Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje, ir (ar) kultūros paveldo teritorijoje, Projekto 1.12 papunkčiu siūloma nustatyti ilgesnį leidimo kirsti mišką išdavimo terminą – 20 darbo dienų nuo prašymo ir dokumentų, reikalingų leidimui gauti, pateikimo dienos. Siekiant išvengti medžių ligų ar miško kenkėjų plitimo, siūloma numatyti galimybę sanitariniams miško kirtimams (įskaitant sanitarinius miško kirtimus saugomoje teritorijoje ir (ar) Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje, ir (ar) kultūros paveldo teritorijoje) vykdyti privalomą leidimą kirsti mišką išduoti per 5 darbo dienas nuo prašymo ir dokumentų, reikalingų leidimui gauti, pateikimo dienos. Jei prašymas pateiktas nesilaikant aplinkos ministro nustatytos leidimų kirsti mišką išdavimo tvarkos, Vyriausybės įgaliota institucija per 3 darbo dienas nuo tokio prašymo ir dokumentų gavimo gali paprašyti prašymą pateikusį asmenį patikslinti prašymą ir (ar) pateikti trūkstamus dokumentus per ne trumpesnę kaip 5 darbo dienas ir ne ilgesnę kaip 2 mėnesiai terminą.

- Įgyvendinant Vyriausybės programos 629 ir 632 punktų nuostatas, kuriomis siekiama nustatyti sąžiningą ir tinkamą kompensavimo privačių miškų savininkams mechanizmą, siūloma patikslinti Miškų įstatymo naujos redakcijos 11 straipsnio 3 dalį numatant galimybę kompensacijas išmokėti privačių miškų savininkams, kai jų miško žemėje pakeičiama miškų grupė ir todėl uždraudžiami plynieji pagrindiniai miško kirtimai. Projektu siūloma nustatyti, kad plynieji pagrindiniai miško kirtimai būtų draudžiami I ir II miškų grupėse, todėl, atitinkamai pakeitus žemesnę miškų grupę į I ar II, atsirastų teisė į kompensaciją. Kompensacijoms apskaičiuoti siūloma taikyti diskontuotų pinigų srautų metodikos principus, kurie leistų apskaičiuoti dabartinę nuostolių vertę atsižvelgiant į laiką, infliaciją ir būsimus finansinius srautus. Kompensacijų apskaičiavimas būtų detalizuojamas poįstatyminiuose teisės aktuose. Kompensacijos dydis būtų apskaičiuojamas įvertinus nuostolius, patirtus uždraudus plynuosius pagrindinius miško kirtimus, pajamas, kurios

galėjo būti gautos pardavus medieną rinkoje, vidutinės medienos ruošos sąnaudas ir galimybes vykdyti kitus miško kirtimus. Preliminariais skaičiavimais, patvirtinus įgyvendinamuosius teisės aktus ir įsigaliojus įstatymui, I grupei bus papildomai priskirta apie 29 tūkst. ha miškų, iš jų apie 5,3 tūkst. ha – privačių miškų (apie 1,8 tūkst. ha bręstančių ir brandžių medynų), II miškų grupei – 147,3 tūkst. ha miškų, iš jų apie 55 tūkst. ha – privačių miškų (apie 25,8 tūkst. ha bręstančių ir brandžių medynų). Atsižvelgiant į šiuos planuojamus brandžių ir bręstančių medynų plotus, preliminariais skaičiavimais, 2027–2037 m. lėšų poreikis kompensacijoms, išmokamoms už nustatytus veiklos apribojimus miškuose, būtų 62,1 mln. eurų (arba kasmet apie 6 mln. eurų). Kompensacijos būtų išmokamos įsigaliojus įstatymui. Atsižvelgiant į sumažėjusį lėšų poreikį kompensacijoms išmokėti, nulemtą siūlytos 2029 m. miškų grupių reformos ir visų pagrindinių kirtimų draudimo II miškų grupėje atsisakymo, ir į privačių miškų savininkų lūkesčius gauti kompensaciją greičiau nei per 20 metų, tikslinga nustatyti, kad kompensacijos mokamos dalimis kiekvienais metais ne ilgiau kaip 5 metus (vietoj siūlytų 20 metų), kai kompensacijos dydis yra 10 000 eurų ir daugiau. Šis kompensacijos išmokėjimo laikotarpis siejamas su grupinių atvejinių ir atrankinių pagrindinių miško kirtimų vykdymo atidėjimo laikotarpiu.

Miškų įstatymo naujos redakcijos projekte nustatytos kompensacijos už miško žemėje, kuri nepatenka į saugomą teritoriją, nustatytus pagrindinių miško kirtimų apribojimus išmokamos iš valstybės biudžeto lėšų bendrosioms miško reikmėms finansuoti arba iš savivaldybės biudžeto lėšų, jei miškų grupės pakeitimą inicijuoja savivaldybė, o kompensacijos privačių miškų savininkams už nustatytus veiklos apribojimus miško žemėje, kuri patenka į saugomą teritoriją, bus išmokamos Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo nustatyta tvarka iš valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos fondų lėšų.

Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos 2025 m. rugpjūčio 26 d. išvadoje Nr. 6K-25/4300 „Dėl nutarimo projekto“ rašoma: „Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą konstatavo, jog pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją įstatymų leidėjas negali sukurti tokios teisinės situacijos, kad būtų išleidžiamas įstatymas arba kitas teisės aktas, kuriam įgyvendinti reikia lėšų, bet tokių lėšų neskiriama arba jų skiriama nepakankamai (Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas). Todėl siūlytume atitinkamai patikslinti Nutarimo projektą, kad Miškų įstatymo projektas Lietuvos Respublikos Seime turėtų būti priimtas ne anksčiau, nei bus priimtas 2026–2028 metų biudžeto patvirtinimo įstatymas, kuriame Miškų įstatymo projektui įgyvendinti būtų numatyti pakankami asignavimai.“ Atsakydami į šią pastabą, pažymime, kad 2027–2037 m. kompensacijos būtų išmokamos:

- iš valstybės biudžeto lėšų (Bendrųjų miško ūkio reikmių finansavimo programos lėšų). Lietuvos Respublikos 2026–2028 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekte Nr. XVP-851, kuriam Vyriausybė pritarė 2025 m. spalio 16 d. nutarimu Nr. 696, siūloma Aplinkos ministerijai papildomai skirti 2,5 mln. eurų 2027 m. ir 5 mln. eurų 2028 m. privačių miškų savininkų kompensacijoms išmokėti;

- iš 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programos pažangos priemonėje Nr. 02-001-06-08-01 „Išsaugoti biologinę įvairovę“ numatytų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų (iš viso 2025–2029 m. numatyta 24,75 mln. eurų);

- iš pardavus įsiterpusių miško žemės plotus privačion nuosavybėn surinktų lėšų. Nacionalinės žemės tarnybos ir Valstybinės miškų tarnybos duomenimis, Laisvos valstybinės žemės fonde yra 20 633 ha (31 984 objektai), kurie galėtų būti parduodami privačion nuosavybėn be aukciono ir kurių plotas svyruoja nuo 500 kv. m iki 3 ha (vidutinis sklypo plotas – 0,6 ha), ir 12 014 ha (1 987 objektai), kurie galėtų būti parduodami aukcione ir kurių plotas yra daugiau kaip 3 ha

(vidutinis sklypo plotas – 6 ha). Miško su žeme kaina priklauso nuo daugelio veiksnių: medienos, kurią planuojama gauti nukirtus medžius, kainos, žemės, kurioje šis miškas auga, vertės, miško su žeme ploto, vyraujančių medžių rūšies, geografinės vietos, miško valdai taikomų apribojimų ir kt. Remiantis rinkos apklausos rezultatais, įvertinta, kad Laisvos valstybinės žemės fonde esančių miškų plotų vertė galėtų būti apie 4 000 eurų/ha. Paskaičiuota, kad Laisvos valstybinės žemės fonde esančių miško žemės plotų pardavimo pajamos sudarytų 130,6 mln. eurų. Planuojama, kad pardavimo procesas truks 10 metų, kasmet bus gaunama apie 13 mln. eurų įplaukų į valstybės biudžetą.

- Įgyvendinant Vyriausybės programos 639 punktą, kuriuo siekiama tobulinti valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos (toliau – VĮ Valstybinių miškų urėdija) veiklą ir jos veiklos efektyvumo vertinimo kriterijus lygiavertį prioritetą teikiant ekologinių, socialinių ir ekonominių miškų funkcijų balansui, vystant įvairiapusių ekosisteminių paslaugų paketą bei gaunamų pajamų iš ekonominės veiklos pakankamumą, atliepiant Nacionalinio susitarimo dėl miškų nuostatas, kuriomis sutarta VĮ Valstybinių miškų urėdijai sudaryti prielaidas išplėsti pajamų šaltinius iš papildomų veiklų, siekiant diversifikuoti miškų urėdijos veiklą ir pajamas, siūloma nustatyti, kad miškų urėdija užtikrina valstybinių miško ekosistemų funkcijų įvairovę ir plėtrą, lygiavertį prioritetą teikiant miško ekosistemų ekologinėms, socialinėms ir ekonominėms funkcijoms, taip pat siūloma papildyti kompleksinės miškų ūkio veiklos sąvoką veikla, susijusia su miško ekosistemų funkcijų vykdymo užtikrinimu ir palaikymu, kad įmonė ateityje galėtų dalyvauti anglies kreditų rinkoje ar vykdant kitas veiklos, nesusijusios su mediena, iniciatyvas.

- Įgyvendinant Vyriausybės programos 629 punktą, kuriuo siekiama diegti priemones, skatinančias didinti Lietuvos miškingumą iki 2030 metų bent iki 35 proc., taip pat Nacionalinę aplinkos apsaugos strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. XII-1626 „Dėl Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos patvirtinimo“, kurios viena iš prioritetinių aplinkos apsaugos politikos sričių – klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos keliamų aplinkos pokyčių ir kurioje numatyta iki 2030 m. šalies miškingumą padidinti iki 35 proc., Projekto 1.15 papunkčiu siūloma nustatyti, kad šalies miškingumo didinimas yra viena iš svarbiausių miškų urėdijos atliekamų valstybinių funkcijų.

- Laisvos valstybinės žemės fonde esančioje nepanaudotoje nuosavybės teisėms atkurti valstybinėje miško žemėje šiuo metu nevykdoma ūkinė veikla. Vadovaujantis Žemės įstatymo nuostatomis, miškų urėdijai patikėjimo teise valdyti Vyriausybės nutarimais gali būti perduodami tik valstybinės miško žemės sklypai, o šių žemės sklypų formavimas užtrunka, nes reikia parengti žemės reformos žemėtvarkos projektus ir atlikti žemės sklypų kadastrinius matavimus. Įgyvendinant Vyriausybės programos 640 punktą, kuriuo siekiama užtikrinti valstybinių miškų, rezervuotų, bet nepanaudotų nuosavybės teisėms atkurti, įveiklinimą racionaliausiu, didžiausią socialinę, ekologinę ir ekonominę vertę visuomenei kuriančiu būdu (perduodant juos valdyti VĮ Valstybinių miškų urėdijai ir parduodant privačių miškų savininkams), Projekto 1.16 papunkčiu siūloma miškų urėdijai pavesti vykdyti kompleksinę miškų ūkio veiklą laisvos valstybinės žemės fonde esančioje nepanaudotoje nuosavybės teisėms atkurti valstybinėje miško žemėje, kuri ribojasi su valstybinės reikšmės miškais, nepriklausomai nuo miško žemės ploto, miško žemėje, patenkančioje į saugomas teritorijas, miško žemės plotuose, kuriuose yra nustatytos Europos Bendrijos svarbos buveinės ir saugomų rūšių radavietės, taip pat rekreacinių zonų teritorijose pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos parengtas šių miško žemės plotų schemas, o Projekto 1.31 papunktyje siūloma Miškų įstatymo projekto 2 straipsnio 6 dalyje pavesti Miškų įstatymo naujos redakcijos 5 straipsnio 4 dalyje nurodytą miško žemę, suformavus valstybinės miško žemės sklypus, Vyriausybės nutarimais perduoti patikėjimo teise valdyti miškų urėdijai iki 2029 m. gruodžio 31 d.

- Siekiant aiškumo, tikslinga numatyti, kad miškų urėdija vykdytų kompleksinę miškų ūkio veiklą jai patikėjimo teise Vyriausybės nutarimais perduotuose valstybinės žemės sklypuose, skirtuose miškui veisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė, Vyriausybės nustatyta tvarka kariniuose poligonuose, karinio mokymo teritorijose, kai juose nevyksta mokymai ar pratybos, esančioje valstybinėje miško žemėje ir kituose valstybinės miško žemės plotuose, kuriuose Vyriausybės nutarimais pavesta vykdyti kompleksinę miškų ūkio veiklą.

- Tarp privačios nuosavybės teise valdomų žemės sklypų įsiterpusius ne didesnius kaip 3 hektarų miško žemės plotus, atitinkančius Žemės įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nustatytą įsiterpusio žemės ploto sąvoką, suformuoti atskirais žemės sklypais ir privačion nuosavybėn be aukciono Vyriausybės nustatyta tvarka parduoti besiribojančių žemės sklypų savininkams neatsižvelgiant į Žemės reformos įstatymo 10 straipsnyje nustatytą eilę; kitus nuosavybės teisėms atkurti nepanaudotus valstybinės miško žemės sklypus Vyriausybės nustatyta tvarka parduoti aukcionuose.

- Įgyvendinant Vyriausybės programos 629 punktą, kuriuo siekiama diegti priemones, skatinančias didinti Lietuvos miškingumą iki 2030 metų bent iki 35 proc., tobulinti savaimę apželiančių ir naujai įveistų miškų plotų pripažinimo miškais tvarką, Projekto 1.17 papunkčiu siūloma į bendrųjų miško reikmių sąrašą įtraukti miškų monitoringo vykdymą, medžių savaiminukais apaugusių ne miško žemės plotų inventorizacijos darbus, savivaldybių ir saugomų teritorijų direkcijų valdomos miško žemės sklypų miškotvarkos projektų rengimą.

- Projekto 1.18 papunkčiu siekiama reglamentuoti valstybinę miškų apskaitą, kurios pagrindinis tikslas – apibendrinti informaciją apie miško išteklius, jų kokybę, gamtinę ir ūkinę būklę, ir nustatyti, kad apskaita rengiama kiekvienais metais pagal atliekant miškų inventorizaciją sausio 1 dieną nustatytą miškų būklę.

- Projekto 1.19 papunkčiu siekiama Miškų įstatymo projekto nuostatų, kuriomis nustatomas reikalavimas pagrindinių miško kirtimų normą nustatyti miškotvarkos projekte, suderinamumo ir išvengti galimų administracinę naštą sukeliančių aplinkybių. Miškų įstatymo projekto 14 straipsnio 6 dalyje siūloma nustatyti, kad miškotvarkos projektai turi būti rengiami pagrindiniams miško kirtimams vykdyti žemės sklypuose, kuriuose miško žemė užima 10 hektarų ar didesnę plotą. Tačiau Miškų įstatymo projekto 9 straipsnio 7 dalyje siūloma nustatyti, kad privataus miško savininkams dešimtmečio pagrindinių miško kirtimų norma nustatoma miškotvarkos projekte. Pagal Projektu siūlomą šį reguliavimą sudėtinga dešimtmečio pagrindinių miško kirtimų normą nustatyti, kai miškotvarkos projektas nereikalingas. Tokiu atveju tikslinga nustatyti, kad pagrindinių miško kirtimų norma privataus miško savininkams būtų apskaičiuojama pagal metodiką, kurią tvirtina aplinkos ministras.

- Įgyvendinant Nacionalinio susitarimo dėl miškų sutartą nuostatą „užtikrinti laisvą lankymąsi visuose miškuose, kartu pripažįstant privačių miškų savininkų teisėtus lūkesčius dėl saugumo ir įgyvendinti nuosavybės teises, kad nebūtų tiesiogiai trikdomas savininko privatumas ar trukdoma įstatymais numatyta veikla“, Projekto 1.20 papunkčiu siūloma nustatyti reikalavimus, susijusius su privačių miškų savininkų saugumo ir nuosavybės teisių įgyvendinimo lūkesčiais, kai miško lankytojai lankosi miškuose ir (ar) naudojami privataus miško savininko sukurta rekreacine infrastruktūra. Šiuos lūkesčius įgyvendinti tikslingiau privataus miško savininko draudimu – taip privačių miško savininkams ir miško lankytojams bendrauti būtų aiškiau. Detalesni reikalavimai, kokia forma gali būti įtvirtinami draudimai naudotis privataus miško savininko sukurta rekreacine infrastruktūra, bus įtvirtinti lankymosi miške taisyklėse. Siekiant išvengti sąvokų vartojimo dviprasmiškumo ir aiškiau reglamentuoti asmenų lankymosi miške tvarką, siūloma papildyti Miškų įstatymo projektą nuostatomis, kad lankymasis miške apima ir rekreaciją.

- Projekto 1.21 papunkčiu siūloma aiškiau reglamentuoti medžių savaiminukais apaugusių ne miško žemės plotų inventorizacijos ir įregistravimo Miškų registro informacinėje sistemoje procesą.

- Projekto 1.22 papunkčiu siūloma patikslinti plantacinių miškų ir plantacinių želdinių sąvokų sampratą ir vartojimą. Siūloma nustatyti, kad mišku nelaikomi plantaciniai želdiniai ir žėliniai, kurie auginami ne miško žemėje ir jų kirtimų rotacija – iki 20 metų. Be to, pagal Miškų įstatymo projekto 2 straipsnio 14 dalyje pateiktą termino „miškas“ apibrėžtį, kelio juostoje įveisti želdiniai yra nelaikomi mišku, tačiau ir savaime išaugę medžiai, ir krūmai neturėtų būti laikomi mišku. Atsižvelgiant į tai, siūloma tikslinti atitinkamas nuostatas.

- Įgyvendinant Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 22 straipsnio 4 dalies nuostatas, Projekto 1.23 papunkčiu siūloma nurodyti Lietuvos Respublikos miškų registrą sudarantį duomenų rinkinį ir kad Miškų registras tvarkomas šio registro informacinėje sistemoje. Pakeitimai siūlomi atsižvelgiant į 2025 m. rugsėjo 18 d. priimto Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 11, 13 straipsnių, III skyriaus pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo Nr. XV-426 (TAR, 2025-10-01, Nr. 16537) 5 straipsnio nuostatas.

- Siekiant efektyviai valdyti duomenis apie šalies augalų genetinius išteklius, Projekto 1.24 papunkčiu siūloma Genetinių miško medžių išteklių informacinę sistemą ir Augalų nacionalinių genetinių išteklių centrinę duomenų bazę sujungti į vieną Augalų genetinių išteklių ir dauginamosios medžiagos informacinę sistemą.

- Siekiant, kad miškai būtų atkuriami laiku ir kokybiškai, atsižvelgiant į tai, kad IV miškų grupės miškų tikslas – auginti ir formuoti produktyvius medynus, nepertraukiamai tiekti medieną ir (ar) atlikti kitas ekonominę naudą teikiančias miško ekosistemų funkcijas, Projekto 1.25 papunkčiu siūloma nustatyti, kad būtina IV miškų grupės miškuose vietoje mažo našumo IV, V, Va ir Vb bonitetų medynų auginti produktyvius ir atsparius medynus, didinti jų ekonominę naudą.

- Vadovaujantis Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso, Lietuvos Respublikos kelių įstatymo ir jų poįstatyminių teisės aktų nuostatomis, visų nuosavybės formų keliais gabenami įvairių rūšių kroviniai, todėl visoms krovininėms transporto priemonėms, įskaitant gabenančias miškuose pagamintą medieną, yra nustatyti vienodi kelių naudojimo ir krovinių gabenimo reikalavimai. Siekiant atsisakyti perteklinio teisinio reguliavimo ir sumažinti administracinę naštą, Projekto 1.26 papunkčiu siūloma atsisakyti nuostatos, kad žaliavinės medienos gabenimo tvarką nustato aplinkos ministras.

- Projekto 1.27 papunkčiu siūloma papildyti nuostatas dėl miškų urėdijoje pagamintos medienos mažmeninės prekybos, kadangi pagal dabar galiojantį Miškų įstatymą miškų urėdija Vyriausybės nustatyta tvarka didmeninės ir mažmeninės prekybos būdais parduoda žaliavinę medieną, miško kirtimo liekanas, taip pat nustatyti, kad nuostatos dėl mažmeninės prekybos būdo taikymo būtų patvirtintos aplinkos ministro įsakymu. Siekiant sumažinti administracinę naštą, atsisakyti smulkių techninių procesų, siūloma numatyti, kad parduodamo nenukirsto valstybinio miško kainas tvirtina miškų urėdija.

- Siekiant suvienodinti Miškų įstatymo projekto 23 straipsnio ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. 662 „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 6, 7, 8, 9, 11, 12 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 2 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ Seimui pateikto Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 2 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto nuostatas, Projekto 1.28 papunkčiu siūlomi atitinkami pakeitimai. Šiuo nutarimu siekiama nustatyti naują miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis atvejį stambiam projektui, Vyriausybės nutarimu pripažintam užtikrinančiu

neatidėliotinus valstybės saugumo ir gynybos poreikius, ar gynybos ir saugumo pramonės projektui, ar gynybos ir saugumo pramonės produktų gamybos vystymo projektui įgyvendinti. Žemės įstatymo 2 straipsnio 6¹ punkte nustatyta, kad specialiosios paskirties projektas rengiamas stambiam projektui, Vyriausybės nutarimu pripažintam užtikrinančiu neatidėliotinus valstybės saugumo ir gynybos poreikius, įgyvendinti, o neurbanizuotoje ir neurbanizuojamoje teritorijoje rengiamas žemės valdos projektas, kuriame nustatomas žemės sklypo (-ų) formavimas, pertvarkymas, naudojimo sąlygos (paskirtis, naudojimo būdas, servitutai). Specialiosios paskirties projektas yra žemėtvarkos planavimo dokumentas, priskiriamas žemės valdos projektams. Miškų įstatymo projekto 23 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis turi būti suplanuotas vietovės lygmens bendruosiuose planuose arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose, arba detaliuosiuose planuose, arba žemės valdos projektuose. Projekto 1.28.3 papunkčiu siūloma nustatyti, kad miško žemę paversti kitomis naudmenomis valstybinės reikšmės miškuose galima kai miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis suplanuotas ir specialiosios paskirties projektuose. Stambių projektų, Vyriausybės nutarimu pripažintų užtikrinančiais neatidėliotinus valstybės saugumo ir gynybos poreikius, gynybos ir saugumo pramonės projektų ar gynybos ir saugumo pramonės produktų gamybos vystymo projektų plėtra saugomose teritorijose nenumatoma. Žemės įstatymo 37 straipsnio 11¹ dalyje nustatyta, kad, rengiant, keičiant ar koreguojant savivaldybės lygmens bendrąjį planą, Vyriausybės nutarimu patvirtintų specialiosios paskirties projektų sprendiniai įtraukiami į tos savivaldybės bendrojo plano sprendinius, todėl atitinkamai tikslinamos Miškų įstatymo projekto 23 straipsnio nuostatos.

- Aplinkos ministerijos vertinimu, 2023 ir 2024 m. stichinės nelaimės dėl žievėgraužių tipografų pažeidimų miškuose paskelbtos ir specialiosios stichinių nelaimių padarinių šalinimo priemonės taikytos per vėlai. Siekiant sudaryti galimybę pradėti taikyti aplinkos ministro nustatytas specialiąsias priemones, būtina suvaldyti masinį medžių liemenų pavojingų kenkėjų plitimą nelaukiant, kol susidarys didelio masto pažeidimai. Įgyvendinant Vyriausybės programos 628 ir 635 punktų nuostatas, kuriomis siekiama plėtoti daugiafunkcės miškininkystės metodus, kurie garantuotų atsparumą klimato kaitos poveikiui ir miško išteklių apsaugą, ir skatinti mišrių ir natūralių miškų, kurie yra ne tokie jautrūs klimato pokyčiams, sausroms ir miškų gaisrams, plintantiems kenkėjams, formavimą, Projekto 1.29 papunkčiu siūloma nustatyti, kad miško stichinė nelaime laikomas ir įvykis, kai pagal aplinkos ministro patvirtintą savivaldybių teritorijose esančiuose miškuose medžių liemenų pavojingų kenkėjų pažeidimų prognozavimo ir apskaičiavimo metodiką savivaldybės teritorijoje prognozuojami didesni kaip 50 tūkst. kubinių metrų medžių liemenų pavojingų kenkėjų pažeidimai. Atkreiptinas dėmesys, kad miškų stichinė nelaime nelaikoma ekstremaliu įvykiu pagal Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymą. Jei įvykis atitiktų miškų stichinės nelaimės apibrėžtį, būtų taikomos Miškų įstatyme numatytos priemonės. Kai įvykis atitinka ekstremaliojo įvykio kriterijus, būtų atliekami veiksmai pagal Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo nuostatas.

- Projekto 1.30 papunkčiu siūloma įtvirtinti, kad miškų urėdija, organizuodama bendros valstybinės miško priešgaisrinės saugos užtikrinimo sistemos įgyvendinimą, bendradarbiauja ir su miško valdytojais.

- Projekto 1.32 papunkčiu siūloma *ex post* vertinimo nesieti su naujų miškų grupių pertvarka, turėjusia įsigaliooti 2029 m. sausio 1 d., *ex post* vertinimo metu įvertinti Miškų įstatymo projektu ir Projekto 1.1 –1.31 papunkčiais siūlomus pokyčius. Siūloma *ex post* vertinimą atlikti iki 2032 m. gruodžio 31 d. įvertinant, ar pasikeitė miškų naudojimo efektyvumas, ar užtikrinta miško teikiamų ekologinių, socialinių ir ekonominių naudų pusiausvyra, ar pagerėjo biologinės įvairovės apsauga

miškuose, ar užtikrinti socialiniai visuomenės poreikiai miškuose, kokią įtaką pokyčiai turėjo miškų sektoriui, ekonomikai ir valstybės biudžetui.

- *Projektu siūlomi Žemės įstatymo projekto pakeitimai:*

- Projekto 2.1 papunkčiu siūloma atsisakyti Žemės įstatymo projekte pateikto siūlymo miškų ūkio paskirties žemei priskirti privačią žemę. Toks pasiūlymas argumentuojamas tuo, kad įveisiant mišką privačioje ne miško žemėje pagrindinė žemės naudojimo paskirtis gali būti nekeičiama ir daugelis privačios žemės savininkų, net ir gavę teigiamą sprendimą dėl miško veisimo galimybės, dėl įvairių priežasčių neveisia miško, bet toliau vykdo žemės ūkio veiklą, todėl būtų netikslinga miškų ūkio paskirties žemei priskirti privačios žemės ūkio naudmenas, kuriose dar neauga miškas.

- Atsisakant miškų grupių pertvarkos, siūloma išbraukti Žemės įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalį.

- Atsižvelgiant į Žemės įstatymo 7 straipsnio 5 dalies nuostatas, patikėjimo teise Miškų įstatymo nustatytiems subjektams valstybinėms funkcijoms atlikti gali būti perduodami tik miško žemės sklypai. Atsižvelgiant į praktikoje kylančias problemas, kad iš privačių asmenų įsigyta žemės ūkio paskirties žemė negali būti perduodama patikėjimo teise Miškų įstatymo nustatytiems subjektams valstybinėms funkcijoms atlikti, Projektu siūloma Žemės įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje įtvirtinti nuostatą, kad Miškų įstatymo nustatytiems subjektams valstybinėms funkcijoms atlikti būtų perduodami valstybinės žemės sklypai miškui veisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė.

- Įgyvendinant Vyriausybės programos 629 punkto nuostatas, pagal kurias numatyta diegti priemones, skatinančias didinti Lietuvos miškingumą iki 2030 m. bent iki 35 proc., padidinti naujai įveisiamų miškų plotus, tobulinti savaime apželiančių ir naujai įveistų miškų plotų pripažinimo miškais tvarką, sukurti fondą, skirtą valstybės valdomiems miškų plotams plėsti įsigyjant parduodamus miškus, būtina VĮ Valstybinių miškų urėdijai sudaryti sąlygas veikti valstybės vardu valstybei įsigyjant privačios žemės sklypus miškui įveisti valstybės nuosavybėn Miškų įstatyme nustatytoms funkcijoms vykdyti. Tokiu būdu VĮ Valstybinių miškų urėdija savo lėšomis galės pirkti valstybės nuosavybėn privačius žemės sklypus miškui įveisti, bus taupomos valstybės biudžeto lėšos, kurias būtų galima skirti privačių miškų savininkų kompensacijoms už ūkinės veiklos apribojimus išmokėti, sutrumpės žemės sklypų pirkimo procesas. Atsižvelgiant į tai, reikia papildyti Žemės įstatymo 32 straipsnio 3 dalies 5 punktą numatant, kad VĮ Valstybinių miškų urėdija veikia valstybės vardu įsigyjant privačios žemės sklypus miškui įveisti valstybės nuosavybėn Miškų įstatyme nustatytoms funkcijoms vykdyti.

- Siūlant numatyti vėlesnius Miškų įstatymo projekto įsigaliojimo terminus, atitinkamai siūloma pakeisti ir Žemės įstatymo projekto įsigaliojimo, taikymo ir įgyvendinimo nuostatas.

Projektu siūlomi Saugomų teritorijų įstatymo pakeitimai:

- Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta Projekto 1.13 papunktyje, siūloma suvienodinti Miškų įstatymo ir Saugomų teritorijų įstatymo nuostatas dėl kompensacijų miško savininkams už veiklos apribojimus.

Projektu siūlomi Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo pakeitimai:

- Įgyvendinant Vyriausybės programos 630 ir 632 punktų nuostatas, atsižvelgiant į Projekto 1.11 papunkčiu siūlomas ūkininkavimo režimų miškų grupėse pakeitimus nustatant griežtesnius veiklos apribojimus miškuose, siūloma nustatyti, kad nacionaliniuose parkuose būtų draudžiama vykdyti plynuosius pagrindinius miško kirtimus, išskyrus pelkinių ir užmirkusių augaviečių medynus, ir atvejinius pagrindinius miško kirtimus didesnėmis kaip 3 hektarai biržėmis, regioniniuose parkuose – plynuosius pagrindinius miško kirtimus didesnėmis kaip 1,5 hektaro biržėmis ir atvejinius pagrindinius miško kirtimus didesnėmis kaip 3 hektarai biržėmis, visose

biosferos rezervato funkcinio prioriteto zonose – plynuosius pagrindinius miško kirtimus didesnėmis kaip 1,5 hektaro biržėmis ir atvejinius pagrindinius miško kirtimus didesnėmis kaip 3 hektarai biržėmis. Taip pat siūloma sugriežtinti miškų apsaugą, užtikrinti didesnę miškų stabilumą ir geresnę jų apsaugą nuo vėjo, stichinių nelaimių poveikio, apriboti pagrindinius miško kirtimus saugomose teritorijose esančiuose miškuose, sumažinti maksimalų leistiną plynujų pagrindinių miško kirtimų plotą IVA miškų grupės miškuose iki 4 ha (šiuo metu Miškų įstatymo projekte – 8 ha), padidinti plynujų pagrindinių miško kirtimų šliejimo reikalavimus nustatant, kad nauja plynujų pagrindinių miško kirtimų biržė prie gretimos plynaisiais kirtimais iškirstos biržės galės būti kertama, kai III miškų grupės miškuose anksčiau iškirstoje biržėje atkurto miško medžių vidutinis aukštis – ne mažesnis kaip 1 m, IVA miškų grupės miškuose – 1 m (šiuo metu 0,5 m). Atsižvelgus į gautus pasiūlymus nustatyti ne trumpesnę kaip 6 metų pagrindinių miško kirtimų biržių šliejimo laiką ir į tai, kad Miškų įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad leidimas kirsti mišką galiojotų 24 mėn. (šiuo metu leidimas kirsti mišką galioja 12 mėn.), ir nenumatoma galimybė leidimo galiojimą pratęsti, siūloma Miškų įstatymo projekte nustatyti, kad nauja plynujų pagrindinių miško kirtimų biržė šalia anksčiau iškirstos biržės turi būti šliejama ne anksčiau kaip po 5 metų nuo leidimo kirsti mišką galiojimo pabaigos, o minimalus pagrindinių miško kirtimų biržių šliejimo laikas skaičiuojamas nuo leidimo kirsti mišką, išduoto anksčiau iškirstai biržei, galiojimo ar pratęsimo pabaigos (šiuo metu – 5 metai; kai atkuriami pušynai nenusausintose pelkinėse augavietėse – 10 metų).

Pastebime, kad, kaip ir reglamentuojama Miškų įstatyme, Projekte siūloma I grupės miškuose drausti miško kirtimus, išskyrus priemones, numatytas veiklos saugomose teritorijose reglamentavimo dokumentuose, vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu. Siekiant užtikrinti biologinės įvairovės apsaugą ir didinti miškų atsparumą ligų ir miško kenkėjų pažeidimams, siūloma nustatyti, kad didesnėse kaip 1 hektaro plynujų ar atvejinių pagrindinių miško kirtimų biržėse būtina palikti ne mažesnio kaip 5 proc. biržės ploto nekirstą kertamų medynų dalį, skirtą biologinei įvairovei išsaugoti su vykdant miško kirtimus nepažeista miško paklote.

- Atsižvelgiant į Miškų įstatymo projekto 2 straipsnio 26 dalyje pateiktą „miško medelyno“ apibrėžtį ir į tai, kad miško medelyne turi būti įrengta būtina sodmenims auginti būtina infrastruktūra ir užtikrinamos tinkamos darbų organizavimo sąlygos – įrengtos administracinės ir buitinės patalpos sudarant medelyno darbuotojams būtinas darbo, higienos ir sanitarinės sąlygas, miško sodmenys laikomi specialiose saugyklose su šaldymo įranga, rūšiuojami rūšiavimo patalpose, darbo įrankiai ir technika laikomi uždaroje patalpose, miško medelyne turi būti leidžiama statyti ne tik inžinerinius statinius, bet ir būtinus šiai veiklai organizuoti ir vykdyti pastatus. Atsižvelgiant į tai, siūloma patikslinti atitinkamas nuostatas.

4. Rodikliai, kurie bus stebimi

Rodikliai nebus stebimi.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos¹ nuostatų įgyvendinimas (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Projektu įgyvendinamos šios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatos: 618, 626, 627, 628, 629, 630, 632, 635, 640, 641, 644, 688, 689, 692 punktų nuostatos.

☐ Projektas neprieštarauja Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

6. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas (pažymimas tinkamas variantas)

¹ [Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa](#), kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

☒ Projektu neperkeliamos ir neįgyvendinamos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

☐ Projektu perkeliama (*dėl Direktyvų*) ir (ar) įgyvendinama (*dėl Reglamentų ir Sprendimų*) šios Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos: (*išvardijama*). (*Taip pat nurodomi kiti su Projektu susiję tiesiogiai taikomi Europos Sąjungos teisės aktai, kai jie nėra įgyvendinami.*) Projektas yra įtrauktas į perkeliama ir (ar) įgyvendinamo Europos Sąjungos teisės akto perkėlimo ir įgyvendinimo planą Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinėje sistemoje (LINESIS), į kurią įkelta atitikties lentelė². Siekiant užtikrinti visišką susijusių Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimą ir (ar) įgyvendinimą, reikės priimti ...(*išvardijami Lietuvos Respublikos teisės aktai, kuriuos reikės priimti*) (**arba** Siekiant užtikrinti visišką susijusių Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimą ir (ar) įgyvendinimą, kitų teisės aktų priimti nereikės).

7. Notifikavimas³ Europos Komisijai (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

☐ Projektas notifikuotinas Europos Komisijai (*nurodoma data*).

8. Pranešimo Europos Komisijai teikimas⁴ (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Pranešimas Europos Komisijai teiktinas.

☒ Pranešimas Europos Komisijai neteiktinas.

9. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas⁵ (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Atliktas Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, atliktas Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas. Numatomas teisinis reguliavimas sudarys sąlygas tinkamai įgyvendinti naujas Miškų įstatymo nuostatas – atlikti miškų grupių perskirstymą, siekiant padidinti rekreacinio, apsauginio ir ekologinio prioriteto miškų dalį, ir jose nustatyti griežtesnį ūkininkavimo miškuose režimą, išmokėti kompensacijas privačių miškų savininkams už veiklos apribojimus.

Perskirsčius miškų grupes ir nustačius naujų veiklos apribojimų, sumažės pagrindinių miško kirtimų. Vertinant žaliavinės medienos tiekimo sumažėjimą, daryta prielaida, kad tarpiniams kirtimams šie pakeitimai ir apribojimai įtakos neturės.

Labiausiai žaliavinės medienos tiekimas sumažės dėl III ir IVA miškų grupių medynų priskyrimo griežtesnio ūkinio režimo miškų grupėms valstybiniuose miškuose. Dėl to gali sumažėti metinė pagrindinių miško kirtimų norma – apie 700 ha ploto. Dar apie 400 ha kirtimų plotas sumažės dėl ribotų biržių išdėstymo galimybių atsižvelgiant į jų šliejimo reikalavimus. Taigi bendras kirtimų plotas valstybiniuose miškuose kasmet gali sumažėti apie 1100 ha, tai lems apie 330 tūkst. m³ žaliavinės medienos tiekimo sumažėjimą. Privačiuose miškuose šis sumažėjimas sudarys apie 170 tūkst. m³ (valstybiniuose ir privačiuose miškuose – 0,5 mln. m³/m.).

² [Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių](#), patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų koordinavimo“, 7 priedas.

³ [Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklės](#), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

⁴ [Pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinamus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo tvarkos aprašas](#), patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1389 „Dėl pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinamus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo“.

⁵ [Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos](#), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktas.

Nauji kirtimų apribojimai, kuriais nustatomi biržių dydžio, šliejimo reikalavimai, gali lemti kasmetinį žaliavinės medienos tiekimo sumažėjimą apie 100 tūkst. m³ dėl ribotų biržių išdėstymo galimybių (valstybiniuose miškuose – apie 78 tūkst. m³, privačiuose miškuose – apie 22 tūkst. m³).

Papildomi apribojimai didesnėse kaip 1 ha plynųjų ar atvejinių pagrindinių miško kirtimų biržėse palikti ne mažesnio kaip 5 proc. biržės ploto nekirstą ir nepažeistą kertamų medynų dalį, skirtą biologinei įvairovei išsaugoti, sudarys apie 100 tūkst. m³ kasmet (valstybiniuose miškuose – apie 30 tūkst. m³, privačiuose miškuose – apie 70 tūkst. m³).

Patvirtinus Projektu siūlomus pakeitimus, dėl naujų apribojimų ir numatomo miško grupių perskirstymo kasmet žaliavinės medienos iš privačių ir valstybinių miškų gali būti tiekama apie 0,7 mln. m³ mažiau. Pažymėtina, kad Laisvos valstybinės žemės fonde esančioje nepanaudotoje nuosavybės teisėms atkurti valstybinėje miško žemėje esančių miškų įveiklinimas ir sudaromos sąlygos miškingumo didinimui turėtų kompensuoti ilgainiui numatomą medienos žaliavos tiekimo sumažėjimą.

Mažesnis kirtimų mastas lems mažesnes pajamas (atmetus tiesiogines ruošos išlaidas) už parduotą žaliavinę medieną. Šios pajamos, vertinant pagal VI Valstybinių miškų urėdijos 2025 m. sausio ir vasario mėn. žaliavinės medienos kainas (pardavimo kaina – ruošos išlaidos = 54 eurai/m³), privačiuose ir valstybiniuose miškuose kasmet sumažės apie 37,8 mln. eurų ($54 \text{ eurai/m}^3 \times 0,7 \text{ mln. m}^3$).

Igyvendinant Vyriausybės programos 639 punktą, kuriuo siekiama tobulinti valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos veiklą ir jos veiklos efektyvumo vertinimo kriterijus lygiavertį prioritetą teikiant ekologinių, socialinių ir ekonominių miškų funkcijų balansui, vystant įvairiapusių ekosisteminių paslaugų paketą bei gaunamų pajamų iš ekonominės veiklos pakankumą, taip pat siekiant diversifikuoti miškų urėdijos veiklą ir pajamas, Projektu pasiūlyta į kompleksinės miškų ūkio veiklos sąvoką įtraukti veiklą, susijusią su miško ekosistemų atliekamų funkcijų vykdymo užtikrinimu ir palaikymu, ir nustatyti, kad miškų urėdija užtikrina valstybinių miško ekosistemų funkcijų įvairovę ir plėtrą, lygiavertį prioritetą teikiant miško ekosistemų ekologinėms, socialinėms ir ekonominėms funkcijoms. Todėl, atsižvelgiant į VI Valstybinių miškų urėdijos ilgalaikius planus ir investicijas, planuojama plėtoti ir kitas veiklas, pvz., medžioklę, turizmą, biokuro gamybą, medelynų veiklą, kurios taip pat generuos pajamas į valstybės biudžetą. Planuojama, kad, įgyvendinant naujos redakcijos Miškų įstatymą, VI Valstybinių miškų urėdija perskirstys veiklos teritorinius prioritetus, didins savo veiklos efektyvumą, todėl jos sumokamų mokesčių ir atskaitymų pokyčiai nebus reikšmingi. Tikimasi, kad miškų grupių perskirstymas ir apribojimų nustatymas reikšmingo poveikio valstybės biudžetui neturės.

Projekte numatoma galimybė kompensacijas išmokėti privačių miškų savininkams, kai jų miško žemėje pakeičiama miškų grupė ir todėl uždraudžiami plynieji pagrindiniai miško kirtimai, turės įtakos valstybės biudžetui. Preliminariais skaičiavimais, 2027–2037 m. lėšų poreikis kompensacijoms, išmokamoms už nustatytus veiklos apribojimus miškuose, būtų 62,1 mln. eurų, t.y. po 6 mln. eurų kasmet. Kompensacijoms apskaičiuoti siūlytina taikyti diskontuotų pinigų srautų metodiką, kuri leistų apskaičiuoti dabartinę nuostolių vertę atsižvelgiant į laiką, infliaciją ir būsimus finansinius srautus. Pagal šią metodiką vertinamas miško kirtimų atidėjimo laikotarpis ir kompensuojamos dėl jo susidariusios papildomos sąnaudos, taip pat dėl kitų miško kirtimų būdų taikymo atsiradusios papildomos sąnaudos.

Uždraudus pagrindinius miško kirtimus kai kuriuose miškuose, būtų užtikrinama geresnė saugomų vertybių ir biologinės įvairovės apsauga, sudaromos geresnės sąlygos socialines miško funkcijas pritaikyti miškuose besilankantiems asmenims. Apskaičiuoti šio pokyčio ekonominės naudos neįmanoma, nes nėra vieningų tokios naudos apskaičiavimo mechanizmų. Atliktų miško

ekosistemų paslaugų vertinimų rezultatų pagrindu galima apskaičiuoti miškų plotų, kuriuose planuojami veiklos apribojimai, ekosisteminių paslaugų vertę ir naudą.

2020 m. Lietuvoje atlikta išsami studija⁶ leido įvertinti gamtos teikiamą finansinę naudą – „Natura 2000“ teritorijos mūsų šalyje kasmet sukuria per 105 mln. eurų grynosios naudos. Studijoje pateiktais duomenimis, vien „Natura 2000“ tinkle esančiuose miškuose užaugančių grybų ir uogų vertė rinkoje sudaro daugiau nei 7,6 mln. eurų per metus, saugomų teritorijų lankytojų vartojamoji vertė viršija 30 mln. eurų, „Natura 2000“ tinklo miškuose sukuriamą anglies dioksido sekvestracijos metinė nauda yra apie 37,7 mln. eurų. Šiose teritorijose vykdomi verslai kasmet sukuria produktų ir paslaugų už daugiau nei 6 mln. eurų. Didžiausią naudą teikia netiesioginė gamtinių teritorijų vertė – geriamojo vandens ištekliai, apsauga nuo potvynių, mažinamas žalingas klimato kaitos poveikis, ateities kartoms išsaugomos gamtos vertybės. Remiantis studijos rezultatais, bendra „Natura 2000“ tinklo socialinė ekonominė nauda kasmet siekia 193,7 mln. eurų, o tiesioginės metinės tinklo palaikymo išlaidos – 10,1 mln. eurų. Rengiant šią studiją nustatyta, kad žemės ir miško naudmenų savininkų dėl „Natura 2000“ teritorijose galiojančių apribojimų prarastos pajamos per metus siekia 78,5 mln. eurų. Skaičiuojama, kad „Natura 2000“ tinklo socialinė ekonominė nauda yra 2,2 karto didesnė nei išlaidos. Remiantis šios studijos rezultatais, galima paskaičiuoti miško, esančio 176 328 ha plote, naudą:

- surenkamų grybų ir uogų vartojamoji vertė – $176\,328\text{ ha} \times 14,94 = 2,6\text{ mln. eurų per metus}$;
- anglies dioksido sekvestracijos metinė nauda – $176\,328\text{ ha} \times 87,85 = 15,5\text{ mln. eurų per metus}$;
- lankytojų vartojamoji vertė – $176\,328\text{ ha} \times 23,68 = 4,2\text{ mln. eurų per metus}$.

Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) ekosistemų paslaugų vertinimo duomenų bazės duomenimis⁷, miškų ekosistemų paslaugų reikšmės įvairiuose miškų tipuose labai skiriasi, kai kurios jų – labai didelės. Susumavus skirtingas miškų ekosistemų paslaugų pagal miško tipus vertes (doleriais), nustatyta, kad didžiausios vertės tenka miestų parkams ir miestų miškams (401 746 doleriai už hektarą per metus). Vidutinio klimato juostos miškų ekosistemų paslaugų verčių suma – 20 981 doleris už hektarą per metus, didžiausios paslaugų vertės – vandens srautų reguliavimo paslaugos vertė (6 084 doleriai už hektarą per metus) ir rekreacijos bei turizmo paslaugų vertė (4 972 doleriai už hektarą per metus). Atsižvelgiant į šiuos ekosistemų paslaugų nustatymus, skaičiuojama miškų plotuose, kuriuose planuojami veiklos apribojimai, teikiamų miškų ekosistemų paslaugų vertė per metus: $20\,981\text{ doleris už hektarą per metus} \times 176\,328\text{ ha} = 3,7\text{ mlrd. dolerių arba } 3,1\text{ mlrd. eurų}$.

V. Naruševičiaus ir G. Matiuko studijoje⁸ analizuojama nedidelė Pietų Lietuvos teritorija, turinti vietiniams gyventojams svarbų ekosistemų paslaugų rinkinį. Nustatyta, kad analizuojamos gamtinės vietovės teikiama nauda vietiniams gyventojams mažiausiai 1,5 karto viršijo vienkartinę finansinę naudą, gautą iškirtus mišką ir pardavus medieną. Atsižvelgiant į tai, galima apskaičiuoti miško ekosistemų paslaugų naudą gyventojams: neiškertant 25 622 ha privačių miškų plotuose esančių brandžių medynų, kai vidutinė medienos kaina yra 60,94 eurų/m³, remiantis Valstybinės miškų tarnybos statistika (2021 m.), vidutinis brandžių medynų tūris III ir IV grupės miškuose yra

⁶ „Natura 2000“ tinklo socio-ekonominės naudos vertinimo studija// https://naturalit.lt/wp-content/uploads/2020/10/BGI_VSTT_Natura-2000_Galutine-vertinimo-ataskaita_20200916-su-ekspertu-parasais.pdf

⁷ The role of forest ecosystem services to support the green recovery: Evidence from the Ecosystem Services Valuation Database // <http://www.indiaenvironmentportal.org.in/files/file/role%20of%20forest%20ecosystem%20services.pdf>

⁸ Introducing the concept of ecosystem services: inventory and economic valuation on local scale in Lithuania, Darnaus vystymosi strategija ir praktika, Vol 1, No 5, 2011// <https://scispace.com/pdf/introducing-the-concept-of-ecosystem-services-inventory-and-30yqpldocq.pdf>

349 m³/ha, 2027–2037 m. finansinė nauda skaičiuojama taip: 25 622 ha x 60,94 eurų/m³ x 349 m³/ha x 1,5 = 0,82 mlrd. eurų.

☐ Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

☐ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*Lietuvos Respublikos Seimui teiktinų įstatymų ar kitų Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų projektų poveikio vertinimo rezultatai pateikiami aiškinamajame rašte vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 135 straipsnyje nustatytais reikalavimais*).

10. Teisės aktai, kuriuos reikės priimti, pakeisti arba pripažinti netekusiais galios (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Projektui įtraukti į teisės sistemą kitų teisės aktų priimti nereikės.

☐ Projektui įtraukti į teisės sistemą reikės priimti šiuos teisės aktus: (*išvardijama*).

☐ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*kai teikiamas įstatymo projektas*).

11. Informacija apie sąvokų įvertinimą Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Projekte naujų sąvokų nėra.

☒ Projekte vartojamos sąvokos suderintos su Valstybine lietuvių kalbos komisija Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

☐ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*kai teikiamas įstatymo projektas*).

12. Kita reikalinga informacija

Projekte neregamentuojamas asmens duomenų naudojimas.

Siekiant aiškiau pateikti Projekto pasiūlymus, kaip papildoma medžiaga teikiamas Miškų įstatymo projektas, Žemės įstatymo Nr. I-446 9, 25, 45 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3939, Saugomų teritorijų įstatymo projektas, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektas su atliktais Projektu siūlomais pakeitimais. Taip pat papildomai teikiamas aiškinamasis raštas. Papildomai atliktas įstatymų projektų antikorupcinis vertinimas ir Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimas.

13. Konsultavimasis su visuomene⁹ interneto svetainėje epilietis.lrv.lt (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Projektas viešosioms konsultacijoms skelbtas interneto svetainėje epilietis.lrv.lt, kur pastabas ir pasiūlymus nuo 202.. m. d. iki 202.. m. d. galėjo teikti visi suinteresuoti asmenys (*nurodomas konsultavimosi tikslas (tikslai), būdas (būdai), suinteresuoti asmenys, su kuriais konsultuotasi, konsultavimosi trukmė ir apibendrinti konsultavimosi rezultatai – pateikiamos bendros (agreguotos) viešųjų konsultacijų dalyvių nuomonių tendencijos, nurodoma, kaip į konsultavimosi su visuomene rezultatus atsižvelgta Projekte*) (**arba** Projektas viešosioms konsultacijoms paskelbtas (**arba** bus skelbiamas) interneto svetainėje epilietis.lrv.lt, kur pastabas ir pasiūlymus gali teikti (**arba** galės teikti) visi suinteresuoti asmenys (*nurodomas konsultavimosi tikslas (tikslai), būdas (būdai), suinteresuoti asmenys ir konsultavimosi trukmė*)).

☒ Projekto skelbti viešosioms konsultacijoms interneto svetainėje epilietis.lrv.lt neplanuojama.

14. Derinimas su suinteresuotomis institucijomis ir suinteresuotais asmenimis

Pirmą kartą, 2025 m. vasario 25 d., Projektas per TAIS teiktas derinti (TAIS Nr. 25-3140) Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos

⁹ <https://epilietis.lrv.lt/lt/>.

ministerijai, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai, Valstybinei miškų tarnybai prie Aplinkos ministerijos, Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos, Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos, Vyriausybės atstovų įstaigai, VĮ Valstybinių miškų urėdijai, Nacionalinei žemės tarnybai prie Aplinkos ministerijos, asociacijai Aplinkosaugos koalicijai, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centrui, Lietuvos inžinerijos kolegijai, Lietuvos medienos pramonės įmonių asociacijai „Lietuvos mediena“, Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacijai, Lietuvos miškininkų sąjungai, Lietuvos miškų ūkio rūmams, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Medienos perdirbimo asociacijai, miškininkų senjorų klubui „Giriūnai“, Miško darbų rangovų asociacijai, organizacijų ir žmonių sambūriui „Girių spiečius“, Privačių miškų savininkų asociacijai, Vakarų Lietuvos medienos perdirbėjų ir eksportuotojų asociacijai, Vytauto Didžiojo universitetui, viešajai įstaigai Girių inspekcijai (toliau – VŠĮ Girių inspekcija), viešajai įstaigai Sengirės fondui (toliau – VŠĮ Sengirės fondas), viešajai įstaigai „Forest 4.0“ (toliau – VŠĮ „Forest 4.0“).

Išvados gautos iš Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos, Susisiekimo ministerijos, Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Žemės ūkio ministerijos, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Valstybinės miškų tarnybos prie Aplinkos ministerijos, VĮ Valstybinių miškų urėdijos, Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos.

Asociacija Aplinkosaugos koalicija, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras, Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacija, Lietuvos miškininkų sąjunga, Lietuvos savivaldybių asociacija, Medienos perdirbimo asociacija, miškininkų senjorų klubas „Giriūnai“, Privačių miškų savininkų asociacija, Vytauto Didžiojo universitetas, VŠĮ „Forest 4.0“, VŠĮ Girių inspekcija, VŠĮ Sengirės fondas, Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos miško ir miško pramonės darbuotojų profesinių sąjungų federacija, asociacija „Investors‘ Forum“, Šimonių girios bendruomenė, Lietuvos fitoterapijos sąjunga, asociacija „Gyvo Žalio“, Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai pateikė pastabų ir pasiūlymų.

Energetikos ministerija, Finansų ministerija, Konkurencijos taryba, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Vyriausybės atstovų įstaiga per nustatytą terminą išvadų nepateikė.

Į Krašto apsaugos ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos verslo konfederacijos pateiktas pastabas atsižvelgta.

Su Teisingumo ministerija, Valstybine miškų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, VĮ Valstybinių miškų urėdija, Nacionaline žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centru pastabos suderintos darbo tvarka.

Su Valstybine miškų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, VĮ Valstybinių miškų urėdija, Nacionaline žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos organizuoti pasitarimai, pastabos suderintos darbo tvarka. 2025 m. kovo 6 d. organizuotas susitikimas Projektui aptarti su Aplinkosaugos koalicija. 2025 m. balandžio 2 d. organizuotas nuotolinis susitikimas suinteresuotų institucijų ir asmenų teiktoms pastaboms aptarti, jame dalyvavo apie 90 suinteresuotų institucijų atstovų ir asmenų. Susitikimas transliuotas viešai. 2025 m. balandžio 24 d. Ministro Pirmininko iniciatyva Vyriausybėje vyko susitikimas su politikais ir suinteresuotų institucijų atstovais Aplinkos ministerijos parengtiems pasiūlymams dėl Miškų įstatymo pakeitimų ir tolesnio bendradarbiavimo miškų politikos klausimais aptarti. Šiuose susitikimuose pristatytos apibendrintos gautos pastabos,

pateikti nauji projekto rengėjų pasiūlymai, patikslinti pagal šias pastabas, išsakyti politikų, suinteresuotų institucijų atstovų ir asmenų lūkesčiai dėl Projekto ir nuomonės.

2025 m. gegužės 22 d. Projektas (TAIS Nr. 25-3140(2)) pateiktas Vyriausybei, tačiau 2025 m. birželio 5 d. gražintas tobulinti prašant įvertinti Vyriausybės kanceliarijos pastabas ir patikslintą Projektą Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka pateikti Vyriausybei tvirtinti iš naujo.

2025 m. liepos 18 d. Projektas pateiktas derinti antrą kartą per TAIS (Nr. 25-3140(3)) Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Energetikos ministerijai, Finansų ministerijai, Krašto apsaugos ministerijai, Susisiekimo ministerijai, Teisingumo ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, Žemės ūkio ministerijai, Konkurencijos tarybai, Specialiųjų tyrimų tarnybai, Valstybinei miškų tarnybai prie Aplinkos ministerijos, Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos, Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos, Vyriausybės atstovų įstaigai, VĮ Valstybinių miškų urėdijai, Nacionalinei žemės tarnybai prie Aplinkos ministerijos, asociacijai Aplinkosaugos koalicijai, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centrui, Lietuvos inžinerijos kolegijai, Lietuvos medienos pramonės įmonių asociacijai „Lietuvos mediena“, Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacijai, Lietuvos miškininkų sąjungai, Lietuvos miškų ūkio rūmams, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Medienos perdirbimo asociacijai, miškininkų senjorų klubui „Giriūnai“, Miško darbų rangovų asociacijai, organizacijų ir žmonių sambūriui „Girių spiečius“, Privačių miškų savininkų asociacijai, Vakarų Lietuvos medienos perdirbėjų ir eksportuotojų asociacijai, Vytauto Didžiojo universitetui, VšĮ Girių inspekcijai, VšĮ Sengirės fondui, VšĮ „Forest 4.0“.

Išvados gautos iš Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Finansų ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos, Susisiekimo ministerijos, Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Žemės ūkio ministerijos, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Valstybinės miškų tarnybos prie Aplinkos ministerijos, Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos, VĮ Valstybinių miškų urėdijos, Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Lietuvos transporto saugos administracijos.

Asociacija Aplinkosaugos koalicija, Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacija, Lietuvos miškininkų sąjunga, Privačių miškų savininkų asociacija, VšĮ „Forest 4.0“, VšĮ Girių inspekcija, Lietuvos geografų draugija, akcinė bendrovė „VIA Lietuva“ (toliau – AB „VIA Lietuva“), viešoji įstaiga „Plačiajuostis internetas“ (toliau – VšĮ „Plačiajuostis internetas“) pateikė pastabų ir pasiūlymų.

Energetikos ministerija, Konkurencijos taryba, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, Vyriausybės atstovų įstaiga per nustatytą terminą išvadų nepateikė.

Su Finansų ministerija, Teisingumo ministerija, Valstybine miškų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, VĮ Valstybinių miškų urėdija pastabos suderintos darbo tvarka.

Argumentai, kodėl į Susisiekimo ministerijos, Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos, Nacionalinės žemės tarnybos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, asociacijos Aplinkosaugos koalicijos, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro, Lietuvos medienos pramonės įmonių asociacijos „Lietuvos mediena“, Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacijos, Lietuvos miškininkų sąjungos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Medienos perdirbimo asociacijos, miškininkų senjorų klubo „Giriūnai“, Privačių miškų savininkų asociacijos, Vakarų Lietuvos medienos perdirbėjų ir eksportuotojų asociacijos, Vytauto Didžiojo universiteto, VšĮ „Forest 4.0“, VšĮ Girių inspekcijos, VšĮ Sengirės fondo, Lietuvos miško ir miško pramonės darbuotojų profesinių sąjungų federacijos, asociacijos „Investors‘ Forum“, Šimonių girios bendruomenės, Lietuvos fitoterapijos sąjungos, asociacijos „Gyvo Žalio“, Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų, Lietuvos geografų draugijos,

Lietuvos transporto saugos administracijos, AB „VIA Lietuva“, VšĮ „Plačiajuostis internetas“ pastabas neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, pateikti derinimo pažymoje (pridedama).

2025 m. rugsėjo 5 d. Projektas pakartotinai pateiktas Vyriausybei, o 2025 m. rugsėjo 12 d. gražintas tobulinti, nes parengtas įgyvendinant Devynioliktosios Vyriausybės programos nuostatas, kurios svarstant įstatymų projektus Seime gali būti nebeaktualios, atsižvelgiant į Dvidešimtosios Vyriausybės formavimo procesą. Projektas patikslintas atsižvelgiant į pateiktas pastabas. Argumentai, kodėl neatsižvelgta į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabą, pateikti derinimo pažymoje (pridedama).

2025 m. lapkričio 11 d. Projektas svarstytas Vyriausybės tarpinstituciniame pasitarime (I dalyje, kurioje Aplinkos ministerija skaidrėmis pristatė esminius klausimo aspektus). Įvertintos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2025 m. lapkričio 7 d. išvadoje Nr. NV-2513 pateiktos pastabos, jos suderintos darbo tvarka su Teisės grupe. Taip pat darbo tvarka suderinta Teisingumo ministerijos pateikta pastaba.

15. Projekto rengėjai

Projektą parengė Aplinkos ministerijos Miškų politikos grupės (vadovas – Aurimas Saladžius, mob. +370 696 59321, el. p. aurimas.saladzius@am.lt) patarėja Anžela Valainė (mob. +370 695 15839, el. p. anzela.valaine@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 22 lapai.
2. Derinimo pažyma, 138 lapai.
3. Nutarimo projekto antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai.
4. Miškų įstatymo projekto antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai.
5. Žemės įstatymo projekto antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai.
6. Miškų įstatymo Nr. I-671 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3933, kuriame pažymėti Projektu siūlomi pakeitimai, 38 lapai.
7. Žemės įstatymo Nr. I-446 9, 25, 45 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3939, kuriame pažymėti Projektu siūlomi pakeitimai, 2 lapai.
8. Saugomų teritorijų įstatymo projektas, kuriame pažymėti Projektu siūlomi pakeitimai, 2 lapai.
9. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektas, kuriame pažymėti Projektu siūlomi pakeitimai, 2 lapai.
10. Aiškinamasis raštas, 41 lapas.
11. Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo pinigine išraiška skaičiuoklė (PDF formatu), 39 lapai.
12. Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo pinigine išraiška skaičiuoklė, 1 vnt.

Aplinkos ministras

Kastytis Žuromskas

A. Valainė, tel. +370 695 15 839, el. p. anzela.valaine@am.lt